

"Γεωπολιτικές συσχετίσεις στην Αν. Μεσόγειο. Άμυνα και αποτρεπτική Ικανότητα της Ελλάδος"

Του Υποστρατήγου ε.α. Κωνσταντίνου Αργυροπούλου

Για να μιλήσουμε για γεωπολιτικές συσχετίσεις και όλα τα συνεπαγόμενα με αυτές, θα πρέπει να προσεγγίσουμε την γεωπολιτική σαν ορισμό. Και λέμε να προσεγγίσουμε τον ορισμό, διότι μεταξύ των ασχολουμένων με τον ορισμό υπάρχει μία ανεξάντλητη φιλολογία χωρίς τελεσφόρο διατύπωση. Με άλλα λόγια γεωπολιτική είναι μία έννοια με πολλές ερμηνείες. Οποσδήποτε όμως την γεωπολιτική πρέπει να την θεωρήσουμε, ότι είναι ένα εργαλείο, που βοηθάει να αναλύσουμε την παγκόσμια πολιτική με μία διαπεραστική ματιά. Με μία υψηλή, σύλληψη. Άλλωστε, όλες αυτές οι διεργασίες δεν είναι τίποτε άλλο από μία εκτίμηση συγκρουομένων συμφερόντων. Είναι ένας χωρίς τέλος αγώνας επικρατήσεως. Ένας αληγής πόλεμος.

Και δεν πρέπει να το αποφύγουμε, αλλά να το παραδεχθούμε, ότι όσο υπάρχουν άνθρωποι επάνω στην Γη θα υπάρχουν και συγκρούσεις μεταξύ των ανθρώπων. Ας θυμηθούμε τον Ηράκλειτο. «Πατήρ πάντων Πόλεμος»!

Τα αίτια για τις συγκρούσεις είναι άπειρα. Τα πιο χαρακτηριστικά από αυτά είναι τα πολιτικά, τα ιδεολογικά, τα θρησκευτικά, τα οικονομικά, τα ενεργειακά, τα πολιτισμικά. Επίσης είναι αυτά που αφορούν στον έλεγχο των στρατηγικών σημείων και ολόκληρων περιοχών, στον έλεγχο και εκμετάλλευση των φυσικών πόρων, στην προσπάθεια διευρύνσεως των ζωτικών χώρων κα.

Οι γεωπολιτικές συσχετίσεις αναφύονται από τις διαφορές γεωπολιτικού δυναμικού στις διασκοπούμενες περιοχές του κόσμου.

Ας πάρουμε ένα κατανοητό παράδειγμα. Παράδειγμα από την Ιστορία. Χωρίς πολλές επεξηγηματικές προσπάθειες. Ας πούμε για το έπος του '40. Ο Μουσολίνι κόμπασε, ότι οκτώ εκατομμύρια ιταλικές λόγχες θα σαρώσουν την Ελλάδα. Ωστόσο, η εθνική και ηθική προπαρασκευή των Ελλήνων, η οποία προηγήθηκε της απρόκλητης ιταλικής εισβολής, απετέλεσε «το ισχυρό γεωπολιτικό δυναμικό», το οποίο και ανέτρεψε κάθε ψυχρή εκτίμηση των φιλοπολέμων του Άξονα.

Άλλο. Τα αποτελέσματα των πολέμων Ισραήλ-Αράβων των έξι ημερών του 1967 και του Yom Kippur του 1973. Τί απέδειξαν; Ότι το γεωπολιτικό δυναμικό γίνεται αποτελεσματικό, όταν υπάρχει οργάνωση, όταν υπάρχει εθνική και ηθική προπαρασκευή λαού και στρατού, όταν υπάρχουν ένοπλες δυνάμεις εκπαιδευμένες και πειθαρχημένες και προ πάντων όταν υπάρχει πίστη και αφοσίωση στην ιδέα της πατρίδας.

Μέχρι προ τινος επιστεύετο και στην Ελλάδα, ότι οι διαφορές αριθμητικών μεγεθών, η σχετική μαχητική ισχύς και οι γεωπολιτικοί συσχετισμοί, τα οποία εξετιμώοντο από τρίτους υπέρ της Τουρκίας δεν αποτελούσαν απειλή, διότι οι Έλληνες απεδείκνυαν -και με την επιβεβαιωτική μαρτυρία της Ιστορίας- ότι κατόρθωναν να επαληθεύουν τη ρήση, ότι «η Ελλάδα ποτέ δεν πεθαίνει». Ωστόσο, σήμερα τα πράγματα αποδεικνύονται διαφορετικά.

Απέναντί μας υπάρχει μία Τουρκία, της οποίας τα μεγέθη αυξάνονται σε όλους τους υπό εξέταση τομείς. Ο μέσος ετήσιος ρυθμός αύξησης του εγχωρίου της προϊόντος είναι υπερδιπλάσιος από τον μέσο ετήσιο όρο αύξησης του πληθυσμού της. Εκεί υπάρχει βιομηχανική ανάπτυξη. Υπάρχει πρόβλεψη, αν όχι, έναρξη προγραμμαμάτων ατομικών αντιδραστήρων. Υπάρχει το φράγμα Αττατούρκ, το οποίο καθορίζει την βιωσιμότητα των ετεροφρόνων κοινοτήτων στην Μέση Ανατολή. Ήδη η Τουρκία έχει συμπεριληφθεί στην Λέσχη των 20 πλουσιότερων χωρών του κόσμου.

Ωστόσο, ακόμη και αυτά τα ποσοτικά μεγέθη θα πρέπει -κατά τις γεωπολιτικές αποτιμήσεις- να παραβλέπονται προς χάριν των ποιοτικών συντελεστών και της ιδιόμορφης ατμόσφαιρας, που υπάρχει μέσα στην Τουρκία. Και λέγοντας ατμόσφαιρα εννοούμε κάποιες συνιστώσες. Δηλαδή; Δηλαδή, συνιστώσες είναι: Η ανησυχία, η κινητικότητα, η ερεθιστικότητα, οι οδηγίες επί της παιδείας, η προσπάθεια αναβίωσης της Οθωμανικής κουλτούρας, η οποία κουλτούρα διακρίνεται από τάσεις αναδείξεως εαυτής ως πολιτισμού και δυνάμεως **über alles**. Αυτά όλα είναι στοιχεία, που συδανλίζουν ένα αίσθημα ανωτερότητας σε μία κοινωνία, που επιδιώκει την επιβεβαίωση, ότι δηλαδή προώριστα να επιτελέσει καθοριστικό ρόλο σαν δύναμη περιφερειακή και ίσως-ίσως και κάτι πιο πάνω.

Ας το χωνέψουμε, ότι στην Τουρκία υπάρχει διάχυτη και ακαταστάλαχτη ανθρώπινη ενέργεια. Αυτή η ενέργεια αναζητεί οδούς διεξόδου. Επιδιώκει να διοχετευθεί έξω από τα στενά της πλαίσια. Να ξεφύγει από την περιοριστική τερμινολογία των αποκλειστικά οικονομικών δραστηριοτήτων. Θέλει να αποδείξει με τις δράσεις της, την έμπρακτη προάσπιση και αποκατάσταση μιας λαβωμένης από την Ιστορία ταυτότητας και να την προαγάγει σε υποβολέα των γεωπολιτικών πραγμάτων στην Ανατολική Μεσόγειο, στην Μέση Ανατολή, στην Βαλκανική και γιατί όχι στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η Τουρκία είναι μία κοινωνία, όπου τα μισά της μέλη είναι νεώτερα των 30 ετών. Και όλοι μας γνωρίζουμε, ότι εκεί όπου κοχλάζει αίμα νεανικό γεννιούνται ιδέες. Ιδέες, που είναι ικανές να κινητοποιήσουν μάζες. Ολόκληρους πληθυσμούς.

Για τους Έλληνες της σημερινής διαστρεβλωμένης κουλτούρας, αυτές οι ιδέες χλευάζονται σαν πρωτόγονες. Σαν ιδέες εκτός της διαμορφωμένης παγκόσμιας επιπεδοποίησης των πεποιθήσεων και σαν διατάραξη των ήδη επικρατησάντων αμβλυμένων φρονημάτων. Οι σημερινοί Έλληνες συνιστούν μία δημογραφικά φθίνουσα φυλετική ομάδα, η οποία έχει εκλεπτυνθεί από την απότομη ευζωΐα των τελευταίων δεκαετιών και η οποία έχει παρασυρθεί από κάποιες αριστεριστικές διανοήσεις, που παράγουν και ευαγγελίζονται τον ειρηνιστικό ευδαιμονισμό σαν τρόπο ζωής, ο οποίοςς λένε, ότι αναπό-

δραστα πρέπει να εφαρμοστεί σαν εκδήλωση και διατύπωση (του) δημιουργικού πολιτισμού.

Αυτές οι αντιφάσεις, αυτή η διάσταση πεποιθήσεων στους δύο λαούς συνιστά και την διαφορά του γεωπολιτικού δυναμικού, η οποία αυτή διαφορά μοιραία οδηγεί σε διεκδίκηση εκ μέρους εκείνου, ο οποίος συγκλίνει στην αντίληψη περί απαραίτητης υπάρξεως εθνικής αποστολής και αναβιβάσεως του εθνικού του μεγαλείου.

Ας φανταστούμε το παίγνιον της διεκδυστίνδος, όπου στο ένα άκρο της τριχιάς είναι οι Έλληνες και στο άλλο οι Τούρκοι. Στα δύο άκρα υπάρχει ο κοινός εθνικός παρονομαστής, αλλά στο Τουρκικό άκρο υπάρχει επί πλέον η πληθυσμιακή έκρηξη, η θέληση για ανάδειξη, η «εθνική Τουρκική συνείδηση» της πολιτικής και στρατιωτικής του ηγεσίας, η οικονομική ανάπτυξη και η πίστη στην ιδέα της Μεγάλης Τουρκίας. Συνεπώς καθιστάμεθα θεατές ενός υπερχειλίζοντος γεωπολιτικού δυναμικού, το οποίο αναζητεί ασθενέστερους χώρους για να απλωθεί.

Στην Βαλκανική, η Τουρκία έχει κάθε λόγο να είναι ικανοποιημένη, διότι απέναντί της έχει αντιπαραθετικά ασθενέστερες ή απλά διαχειρίσιμες οντότητες. Π.χ. στην όμορο της Βουλγαρία υπάρχει η Τουρκική μειονότητα, η οποία και καθορίζει την πολιτική της χώρας. Με την Αλβανία και την ΠΓΔΜ έχει κοινά συμφέροντα κυρίως λόγω της αρχής του reverse alliance. Στο βάθος της Βαλκανικής υπάρχουν οι μουσουλμανικές κοινότητες του Κοσσόβου, του διαδρόμου του Σαντζάκ και της Βοσνίας, οι οποίες κοινότητες πολλά υπόσχονται προς την Τουρκία λόγω του ομοθρήσκου των.

Στην Βαλκανική απομένει η Ελλάδα, η οποία δείχνει γεωπολιτικά κατάκοπη. Δείχνει παρητημένη. Παρητημένη ακόμη και από την στοιχειώδη μέριμνα της αυτασφαλίσεως. Δεν φαίνεται να γνωρίζει τον τρόπο να αμυνθεί. Απλά ελπίζει, σε μελλοντική δημιουργία συνθηκών, που θα προέλθουν από ξένους παράγοντες, οι οποίοι ξένοι (Ευρωπαίοι; Αμερικανοί; άλλοι;) θα επαναπροσδιορίσουν τις γεωπολιτικές συνθήκες στο ενεργειακό πέταλο με τους υδρογονάνθρακες και τους αγωγούς, το οποίο θα συνενώσει την λεκάνη της παρεχούσης πολλές ενεργειακές ελπίδες Ανατολικής Μεσογείου με την καταναλωτική Ευρώπη.

Οι υδρογονάνθρακες λοιπόν άνοιξαν ένα καινούργιο κεφάλαιο στους γεωπολιτικούς συσχετισμούς στην Ανατολική Μεσόγειο. Αυτές οι πηγές ενεργείας μεταξύ Κύπρου – Ισραήλ καθώς και στα νοτιοανατολικά της Κρήτης, έφεραν την Τουρκία σε θέση αναμετρήσεως με τον υπό σύστασιν άξονα Ισραήλ-Κύπρος-Ελλάς. Είναι μία αναμέτρηση, η οποία (προς το παρόν) δεν έχει μετεξελιχθεί σε στρατιωτική αντιπαράθεση. Οι λόγοι θα μπορούσαν να είναι οι εξής:

Η Τουρκία είναι πολύ προσεκτική με τη μέθοδο της στρατιωτικής υπαγορεύσεως προς τρίτους, όταν υπάρχουν αμφιβολίες, ως προς την επιτυχή έκβαση των στρατηγικών επινοήσεων ή των στρατιωτικών επιχειρήσεων. Προς το παρόν επιχειρεί στρατιωτικά μόνον εναντίον των ορμητηρίων Κούρδων ανταρτών στο Β. Ιράκ. Εκεί όπου εκτιμά, ότι το αποτέλεσμα των επιχειρήσεων αυτών αποβαίνει σε δική της γεωπολιτική πίστωση.

Στο Αιγαίο εκτός από τα αεροπορικά dog fights, επιδεικνύει έμμεσα την σημαία της, όταν τα πολεμικά της πλοία διαπλέουν το Ελληνικό Αρχιπέλαγος για το οποίο το Ελληνικό Πολεμικό Ναυτικό μέχρι προ τινων δεκαετιών είχε καταστήσει σαφές, ότι η Ελληνικότητα αυτής της θάλασσας παρ' ουδενός αμφισβητείται. Ούτε κατά διάνοιαν.

Στην Ανατολική Μεσόγειο, τους γεωπολιτικούς συσχετισμούς δεν τους καθορίζουν τα κράτη εκτός εάν τούτο είναι συγκλίνουσα λύση με τις μεγάλες πετρελαϊκές εταιρείες, οι οποίες όχι μόνον καθορίζουν τους όρους εκμεταλλεύσεως αλλά είναι σε θέση να καθορίζουν και την πολιτική των κρατών, στο ποιοτικό είδος και στην μορφή των μεταξύ των σχέσεων. Ακόμη-ακόμη και οι εταιρείες ερευνών, που εξερευνούν τις πηγές ενεργείας, τις υπάρχουσες ποσότητες και τα λοιπά στοιχεία προκυπτουσών ωφελειών είναι προσδιοριστικοί παράγοντες των γεωπολιτικών κριτηρίων, αναφορών και συσχετίσεων.

Η Τουρκία, Ως φαίνεται, θα προτιμήσει την εξεύρεση λύσεως, που προνοεί συνεκμετάλλευση των πηγών ενεργείας σε όλο τον χώρο της Ανατολικής Μεσογείου, αφού πρώτα συμβιβασθεί με τα δεδομένα των δανειστών Κύπρου και Ελλάδος, οι οποίοι θα απαιτήσουν το μέγιστον από τα προϋπολογιζόμενα κέρδη των ενεργειακών προϊόντων.

Φυσικά η συνεκμετάλλευση στα Κυπριακά οικόπεδα στηρίζεται στην προϋπόθεση του κλεισίματος του Κυπριακού ζητήματος με βάση το σχέδιο τύπου Ανάν. Ως προς την συνεκμετάλλευση της λεκάνης του Ηροδότου, η Τουρκία στηρίζεται στην διαφορά υπέρ αυτής του γεωπολιτικού δυναμικού, στο οποίον αναφερθήκαμε νωρίτερα. Και βεβαίως στηρίζεται και σε ένα αποτέλεσμα από κάποια απόφαση, που θα προέκυπτε μετά από πιέσεις ξένων παραγόντων, οι οποίοι θα είχαν συγκλίνοντα γεωπολιτικά συμφέροντα στην περιοχή.

Ας μη ξεχνάμε και το ότι από της εισβολής των Τούρκων στην Κύπρο και τις αλληπάλληλες αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, με τις οποίες κατεδικάζετο η Τουρκία για την επιθετική της πράξη και ότι υποχρεούτο να αποσύρει τις στρατιωτικές της δυνάμεις από την Κύπρο, αυτή (η Τουρκία) δεν έχει μέχρι σήμερα συμμορφωθεί. Ωστόσο δεν της επιβάλλονται κυρώσεις εκ μέρους των ψηφισάντων.

Το αντίθετο συνέβη στην περίπτωση της εισβολής του Ιράκ στο Κουβέιτ. Η διεθνής κοινότητα (υπόθεσε Αμερική) αντέδρασε αστραπιαία. Το δεδομένο αυτό μας ταξιθετεί σε μία πραγματικότητα. Ότι δηλαδή η Τουρκία αναγνωρίζεται, είτε σαν στρατηγικός εταίρος των μεγάλων δυνάμεων, είτε σαν μία γεωπολιτική αναγκαιότητα, η οποία χρειάζεται σε ρόλο γέφυρας πολιτισμών, κοινωνιών και θρησκειών. Ότι χρειάζεται σαν ασφαλής πλατφόρμα αγωγών ενεργείας. Χρειάζεται σαν χερσαίος διάδρομος σταθερών τροχιών, που θα συνδέσει την Ευρώπη με την Μέση και την Άπω Ανατολή. (Αναφέρεται, ότι το υποθαλάσσιο τούνελ στον Βόσπορο ήδη είναι έτοιμο). Χρειάζεται σαν υπολογίσιμη Νατοϊκή δύναμη στα πλαίσια και στους σχεδιασμούς του αμυντικού και τώρα πλέον επιθετικού αυτού οργανισμού, για την περίσχεση από την πλευρά της Καυκασίας του ζωτικού χώρου, όπως τον καθόρισε ο Sir Halford John Mackinder, ο οποίος το 1904 στο πόνημά του «*Ο γεωγραφικός άξων της Ιστορίας*» προέταξε την θεωρία, κατά την οποία, όποιος εξουσιάζει την Ανατολική Ευρώπη διοικεί την Ενδοχώρα, όποιος

εξουσιάζει την Ενδοχώρα διοικεί την παγκόσμια νήσο και όποιος εξουσιάζει την παγκόσμια νήσο διοικεί τον κόσμο. Τελικά αυτή η Ενδοχώρα εξακολουθεί και θεωρείται σαν ο χώρος, ο οποίος αδιαλείπτως ερεθίζει το ενδιαφέρον των στρατηγιστών και των όποιων μεγαλοπραγμάτων οραματιστών.

Πριν πάμε στα Ελληνικά πράγματα θα αναφερθούμε δι' ολίγων και στους όποιους γεωπολιτικούς συσχετισμούς ένας σκεπτόμενος άνθρωπος θα έπρεπε να έχει κατά νούν.

Η «Αραβική Άνοιξη» τελικά έχει ξεφύγει από τα προϋπολογισθέντα εκείνων και όσων την έχουν προκαλέσει. Όλοι οι εμπλελεγμένοι βγήκαν ηττημένοι. Και ασθενέστεροι. Από αυτή την ανωμαλία, που έχει καταγραφεί κυρίως στην Λιβύη, την Αίγυπτο και την Συρία, ουδείς εξήλθε νικητής. Ούτε η ευαγγελιζόμενη δημοκρατία. Άλλωστε δημοκρατία και Ισλάμ είναι έννοιες ασυμβίβαστες. Αλλά και τα υπόλοιπα Αραβικά κράτη έχουν κάθε λόγο να μην είναι ικανοποιημένα από τις εξελίξεις στην Ανατολική Μεσόγειο. Επί παραδείγματι το Ιράκ, δεν μετράει πλέον σαν ενιαία οντότητα (Χάρτης).

Η προσέγγιση Ιράν και ΗΠΑ έχει ανατρέψει τις προϋποθέσεις των γεωπολιτικών σκέψεων, αναλύσεων και δεδομένων, που ίσχυαν για την περιοχή από την Ιρανική επανάσταση και εντεύθεν. Όλοι αισθάνονται χολωμένοι. Όλοι αμφισβητούν όλους.

Παρ' όλα αυτά υπάρχουν και κερδισμένοι! Ποιοί είναι αυτοί; Λοιπόν, μία κατηγορία κερδισμένων είναι οι έμποροι πολεμικού και κάθε παρανόμου υλικού. Άλλη κατηγορία είναι οι διακινητές μεταναστών, προσφύγων και άλλων υπόπτων προθέσεων προσώπων. Επίσης είναι οι σπεκουλαδόροι των χρηματιστηρίων. Θα πρέπει να μη παραλείψουμε και κάποια όρνεα μεγαλοεπενδυτές, όπως ο Paul Singer, ο οποίος παρουσιάζεται σε χώρες με προβληματικές οικονομίες, όπως η Ελλάδα, αγοράζει από την δευτερογενή αγορά ομόλογα σε εξευτελιστική τιμή και μέσω δικαστικών προσφυγών απαιτεί την αποπληρωμή τους στο ακέραιο. Συνεπώς, το μυαλό μας, σε όλες τις εμφανιζόμενες δυστυχίες θα πρέπει να πετάει στην σκέψη: «Ποιός κερδίζει σ' αυτή την περίπτωση».

Ποιός κερδίζει από την προσέγγιση ΗΠΑ-Ιράν; Ποιός κερδίζει από την πολιτική συμπίεση της Σαουδικής Αραβίας, του Κατάρ, ακόμη και του Ισραήλ; Είναι μήπως για να επανακαθοριστούν οι σχέσεις, οι συμμαχίες, οι ανοχές, οι φιλίες και κάποιοι κεκαλυμμένοι συσχετισμοί; Και αν ναι, ποιοί και πόσοι είναι οι κερδισμένοι;

Τους χαμένους τους γνωρίζουμε σίγουρα. Είναι οι λαοί. Είναι οι απλοί άνθρωποι. Είναι οι πρόσφυγες. Είναι οι κοινωνίες που φορτώνονται τους πρόσφυγες. Είμαστε εμείς οι παρόντες, οι οποίοι φταίμε κι εμείς. Ίσως, διότι τυφλωμένοι από την ευμάρεια, δεν προσδιορίσαμε τις οικονομικές απειλές και δεν διαισθανθήκαμε τις εθνικές απειλές. Ίσως, διότι βρεθήκαμε σε σύγχυση αδυνατώντας να επιλέξουμε χαρισματικούς ηγέτες· αν βέβαια υπάρχουν τέτοιοι.

Και τώρα ερχόμαστε στα Ελληνικά μας πράγματα.

Τα ασθενούντα κράτη έχουν βραχείς ορίζοντες. Ζουν χωρίς σχεδιασμούς για το μέλλον. Σήμερα στην Ελλάδα, το φαινόμενο αυτό είναι ένα αδυσώπητο βίωμα. Σε όλα

τα επίπεδα. Στην οικονομία επί παραδείγματι, ενώ όλοι το ξέρουν, ότι τα μέτρα λιτότητας και η βαριά φορολογία δεν επιτρέπουν την οποιαδήποτε ανάπτυξη, εν τούτοις εφαρμόζεται η αντίθετη τακτική, η οποία βασικά δημιουργείται από το πολιτικό πρόβλημα. Υπάρχει πρόβλημα πολιτικό.

Το χειρότερο, το οποίο μάλιστα αφορά και στην άμυνά μας είναι το γεγονός, ότι **και** η πολιτική **και** η στρατιωτική ηγεσία ενώ γνωρίζουν, ότι τα πράγματα στην άμυνα δεν βαίνουν καλώς, εκείνοι παραπλανούν την κοινή γνώμη, απεικάζοντας μία ανύπαρκτη στρατιωτική ισχύ. Και εδώ ταιριάζει να πούμε, ότι ένα κράτος είναι τόσο σοβαρό, όσο σοβαρά θεωρεί τους εχθρούς του. Όσο σοβαρά εκτιμά τις απειλές. Όσο σοβαρά και με κάθε επιμέλεια και συνέπεια προπαρασκευάζεται να τις αντιμετωπίσει.

Στην περιοχή μας διαπιστώνεται μία πανταχόθεν ύπαρξη ενός ρευστού γεωπολιτικού δυναμικού, το οποίο τείνει να εισρεύσει στην Ελληνική επικράτεια, ένεκα του ότι εδώ σημειώνεται το φαινόμενο της κατώτατης στάθμης σε συγκοινωνούντα δοχεία.

Το γεωπολιτικό δυναμικό από την πλευρά της Τουρκίας μεταφράζεται σαν Οθωμανικός μεγαλοϊδεατισμός, σαν μουσουλμανικός λαϊκισμός, σαν ανθρωπολογική συμπίεση προς τα δυτικά, που προκαλείται από το Κουρδικό στοιχείο, σαν έξοδος από κοινωνικές αγκυλώσεις, σαν εξορισμός από οικονομικά σκάνδαλα, σαν απόδραση από τα τόσα άλλα εσωτερικά προβλήματα, τα οποία υπαγορεύουν πολιτικο-στρατηγικούς αναπροσανατολισμούς σε χρέωση βέβαια των σαφηνισμένων εξωτερικών εχθρών.

Από την Βουλγαρία θα σημειώσουμε την λανθάνουσα συντήρηση του συνδρόμου της Συνθήκης του Αγίου Στεφάνου περί Μεγάλης Βουλγαρίας εις κόστος της Ελληνικής ακεραιότητας.

Από την ΠΓΔΜ, τί θα μπορούσαμε να εξηγήσουμε, όταν οι Βαρδαραίοι καλοβλέπουν μία επέκτασή τους μέχρι την Θεσσαλία;

Ως προς την Αλβανία, θα λέγαμε, ότι ορισμένοι Αλβανοί πιστεύουν, ότι τους ανήκει ολόκληρη η Ελλάδα. Βέβαια το μείζον των Αλβανών αρκείται σε κατάληψη μόνον της Ηπείρου και της Δυτικής Μακεδονίας.

Πώς λοιπόν, μετά από την εκτίμηση αυτών των απειλών θα πρέπει να σχεδιαστεί η άμυνα; Και να θυμηθούμε και πάλι, ότι είμαστε σοβαροί, όταν μελετούμε σοβαρά τις απειλές. Και απειλές υπάρχουν γύρωθεν. Και πολλές και ποικίλες και επισεσημασμένες και απροσδιόριστες. Και όλες αληθινές!

Για την περίπτωση εμπλοκής σε πόλεμο χαμηλής εντάσεως σε μορφή κλασική με την Τουρκία, οφείλουμε σχεδίαση που να προνοεί επίθεση. Και τούτο, διότι τα κατεσπαρμένα και μεμονωμένα Ελληνικά εδάφη καθώς και οι στενοί διάδρομοι του βορείου χερσαίου χώρου ενδέχεται να καταληφθούν από τον στρατιωτικό Τουρκικό όγκο. Οι Τούρκοι δεν σχεδιάζουν κατάληψη ολόκληρης της Ελλάδος. Αρκούνται σε τμήματα μεμονωμένα και νησιά -ανεξαρτήτως εκτάσεως. Με την κατάληψη επιδιώκουν και δημιουργούν τετελεσμένα γεγονότα. Όπως με την Κύπρο το 1974. Εάν εμείς θέλουμε να έχουμε διαπραγματευτική εξισορρόπηση θα πρέπει κι εμείς με την σειρά μας να προ-

χωρήσουμε σε κατάληψη αναλόγου των δυνατοτήτων μας μικρών τμημάτων από τον Τουρκικό κορμό. Μικρά τμήματα τα οποία να είμαστε σε θέση να τα διατηρήσουμε σταθεροποιούμενοι επ' αυτών. Η Ίμβρος και η Τένεδος είναι ενδεδειγμένα παραδείγματα αντιπερισπασμού. Προς αξιολόγηση επίσης είναι και η χερσόνησος της Καλλιπόλεως, όπως και ένας ευρύς διάδρομος της Ανατολικής Θράκης με την φιλόδοξη πρόβλεψη περισχέσεως της Ευρωπαϊκής Κωνσταντινουπόλεως.

Σ' αυτή την περίπτωση η επαγρύπνηση και η διαίσθηση της ηγεσίας είναι σημαντικός παράγων για την αντιμετώπιση της όποιας απειλής. Και επειδή η πραγματικότητα μάς υποδεικνύει, ότι δεν είναι δυνατή η ισομερής άμυνα σε όλο τον Ελληνικό χώρο θα πρέπει να προβλεφθεί η επικέντρωση των διαθέσιμων δυνάμεων και μέσων για την προσβολή του κυρίου όγκου των εχθρικών ενόπλων δυνάμεων, όπου αυτός εκδηλωθεί και πριν αυτός προλάβει να αναπτυχθεί και σταθεροποιηθεί. Στην κλασική του λοιπόν μορφή, σε περίπτωση Ελληνο-τουρκικής συρράξεως, η πρωταρχική επιδίωξή μας είναι η προσβολή του στρατιωτικού δυναμικού, όπου αυτό εμφανίζει την μέγιστη ισχύ του.

Αλλά σήμερα, ο πόλεμος μπορεί να μη διεξαχθεί όπως ξέραμε μέχρι τώρα· όπως διδαχθήκαμε στα στρατιωτικά σχολεία.

Δηλαδή **τί** θα μπορούσαμε να βιώσουμε σαν πόλεμο αν μη αυτό, που διαβάζουμε στα βιβλία της Ιστορίας, στα διάφορα χρονικά ή αυτά που βλέπουμε στα ντοκιμαντέρ και στις διάφορες κινηματογραφικές ταινίες;

Σήμερα, η μορφή του πολέμου μεταλλάσσεται. Παράδειγμα: Ο πρωθυπουργός της Τουρκίας Οζάλ είχε ιδεί την Τουρκία με το ογκούμενο πληθυσμιακό της μέγεθος να καταβροχθίζει την Ελλάδα στα πλαίσια του οραματισμού του για ένα Τουρκο-ισλαμικό τόξο. Αυτό είναι μία μορφή πολέμου με κερδισμένη την Τουρκία. Επίσης οι Τούρκοι μέχρι προ ολίγων ετών δεν ήλπιζαν σε τίποτε που αφορούσε στο Ελληνικό Αρχιπέλαγος. Ωστόσο με την τακτική των συνεχών τεχνητών κρίσεων και την Ελληνική οικονομική απίσχναση και την διπλωματική ενδοτικότητα κατόρθωσε να γκριζάρει μεγάλες περιοχές του Αιγαίου και τώρα να έχει ίσες απαιτήσεις και μάλιστα να διεκδικεί την στρατιωτική και οικονομική εκμετάλλευση μέχρι τον 25^ο Μεσημβρινό. Κι αυτό είναι πόλεμος με νικητές τους Τούρκους.

Και ενώ εμείς αγοράζουμε οπικά συστήματα (με τις αναλογούσες μίζες) και με «πολιτική ορθότητα» διακηρύσσουμε, ότι δεν διεκδικούμε τίποτε αποδεικνύοντας την αδυναμία μας και τα φοβικά μας σύνδρομα, ταυτόχρονα διεξάγεται εις βάρος μας ένας πολυδάπανος και ψυχοφθόρος αφανής πόλεμος. Νικητές και πάλι οι Τούρκοι.

Και μετά σε κάποια πλαίσια συνεργασίας, οι Τούρκοι αγοράζουν Ελληνικές μαρίνες σε ευαίσθητες περιοχές. Αγοράζουν Ελληνικές οικονομικές μονάδες. Με την Ziraat bank αγοράζουν συνειδήσεις εντός Ελλάδος. Αντιθέτως, εμείς ενώ έχουμε αγοράσει την Finance bank δίνοντας στους Τούρκους 10 δις ευρώ, μέχρι τούτη τη στιγμή που μιλάμε και ύστερα από τόσα χρόνια δεν έχουμε εισπράξει ούτε μία τουρκική λίρα. Ποιος λοιπόν είναι ο νικητής σ' αυτόν τον πόλεμο;

Και το πιο ανησυχητικό από όλα είναι η απαίτησή τους για δημιουργία τεμενών εκτός Θράκης πράγμα που σημαίνει νίκη των μουσουλμάνων «κατά κράτος». (κατά την συζήτηση περί θρησκευτικών αντισταθμισμάτων).

Εάν τις νέες μορφές πολέμου τις διασκοπήσουμε με καθαρά στρατιωτικό μάτι τότε θα διαπιστώσουμε, ότι διεξάγονται πόλεμοι μεταξύ οντοτήτων, που δεν είναι συνεκτικά πολιτικές. Εμείς που ασχολούμαστε με τον πόλεμο και εξετάζουμε τις ένοπλες συρράξεις από την σκοπιά της αλληλεπίδρασης ισχύος και δικαίου, τώρα βρισκόμαστε σε αδυναμία να διακριβώσουμε το όποιο ορθολογικό επίπεδο μπορεί να δικαιολογήσει κάποια αιματοχυσία. Και στους μαζικούς σκοτωμούς με συμβατικά, χημικά ή άλλα όπλα ούτε στρατούς βλέπουμε να εμπλέκονται ούτε κράτη.

Η άμυνα εναντίον του αγνώστου και ο περιρρέων φόβος ενός τρομοκρατικού χτυπήματος στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004 υποχρέωσε την Ελλάδα να δαπανήσει κάποια δισεκατομμύρια, που μαζί με συγγενείς ατυχείς οικονομικούς χειρισμούς οδήγησαν στην κατ' ουσίαν πτώχευση. Τα γεγονότα του Δεκεμβρίου 2008 ήταν ένας πόλεμος, που στοίχισε στην Αθήνα την ερήμωση του εμπορικού της κέντρου. Και ιδού ένα πλάγιο αποτέλεσμα από εκείνο τον πόλεμο. Στα νότια της Αλβανίας οργανώθηκε ένα γιγάντιο υπαίθριο πολυκατάστημα, όπου συνέρρεαν ξεσκολισμένες μάζες Αλβανών για να αγοράσουν σε εξευτελιστικές τιμές όλα τα λάφυρα, που μεταφέρθηκαν εκεί από την λεηλατημένη Αθηναϊκή αγορά.

Οι πράξεις τρομοκρατίας ή ανορθοδόξου πολέμου ή ασυμμέτρου πολέμου φαίνονται περισσότερο πιθανές από ένα κλασικής μορφής πόλεμο, που ίσως κηρυχθεί εις βάρος της Ελλάδος από ένα γειτονικό κράτος. Ένας μη ορατός, ένας μη δυνάμενος να υπολογισθεί σαν μέγεθος, σαν ισχύς, σαν πληρεξούσιος κάποιας αρχής στρατός θα μπορούσε να ενεργήσει εντός Ελλάδος. Αυτή η οντότητα/στρατός θα μπορούσε να είναι ο UCC.

Επίσης, κάποια συγχρόνου εκδοχής κοιτάτα που θα ενεργούν με ένοπλο δράση αλλά και με δράση ελέγχου ιδεών χωρίς εμφανή διαπίστευση θα μπορούσε να υποκινούνται και να υποστηρίζονται από την ΠΓΔΜ.

Άλλο ενδεχόμενο είναι κάποιοι φανατικοί μουσουλμάνοι, να αποδειχθούν στοιχειά ικανά με την δράση τους να οδηγήσουν την Ελλάδα σε αποσάθρωση εκ των έσω. Και όποιος κλείνει τα μάτια μπροστά σ' αυτό το ενδεχόμενο διαπράττει σοβαρό εθνικό σφάλμα.

Αυτοί, που έχουν την ευθύνη για την άμυνα της Ελλάδος και γνωρίζουν την σημασία της Αποτροπής θα πρέπει να λαμβάνουν υπ' όψιν τους τις κυλιόμενες εκφάνσεις του πολέμου. Ενός διαρκώς μεταμορφούμενου πολέμου. Πρέπει να σπουδάσουν όλες τις πτυχές ενός πολέμου χαμηλής εντάσεως, όπως αυτός διεξάγεται πλέον οπουδήποτε στον πλανήτη. Οφείλουν να κατανοήσουν όλους τους τρόπους εκδηλώσεως και εφαρμογής του ασυμμέτρου πολέμου. Οφείλουν να ενδιατρίψουν στον πόλεμο τετάρτης γενεάς. Αυτός ο πόλεμος δεν έχει πλέον πυλώνες του τύπου της τριαδικότητας του Κλαούζεβιτς. Και για να θυμηθούμε την τριαδικότητα ας αναφέρουμε επιγραμματικά, ότι ο ένας

πυλώνας είναι η πρωτογενής βιαιότητα, το μίσος και η εχθρότητα, που εκδηλώνεται και αφορά στον λαό. Ο δεύτερος πυλώνας είναι το παιγνίδι της πιθανότητας και της ευκαιρίας, που αφορά στον διοικητή και το στράτευμά του. Ο τρίτος πυλώνας της υπαγωγής αφορά στην κυβέρνηση.

Εδώ λοιπόν τα πράγματα έχουν διαφοροποιηθεί. Και τούτο πρέπει να κατανοηθεί από τους πολιτικούς και τους στρατιωτικούς μας. Ο σύγχρονος πόλεμος είναι πλέον ο μη τριαδικός. Δεν είναι συμπτωματικός. Και κυρίως δεν οφείλεται σε ειδικές συγκυρίες, σε σφάλματα πολιτικής ή στρατηγικής. Η εσφαλμένη ερμηνεία της φύσεως του πολέμου, όπως αυτός εκδηλώνεται σήμερα, οδηγεί σε ήττες και η βιωσιμότητα της Ελλάδος βρίσκεται σε κίνδυνο.

Οι υπεύθυνοι πρέπει να είναι διαρκώς σε θέση να ερμηνεύουν τα πιο θεμελιώδη ερωτήματα. Δηλαδή: Από ποιούς διεξάγεται ο πόλεμος, προς τι διεξάγεται, πώς διεξάγεται, για ποιο σκοπό και για ποιο λόγο διεξάγεται.

Εάν όλα αυτά ερμηνευτούν σωστά, τότε μπορεί ο μηχανισμός αμύνης ή ακόμη καλύτερα ο μηχανισμός αποτροπής θα είναι σε θέση να εξουδετερώσει την όποια απειλή εκτιμάται από το απαραίτητο Συμβούλιο Εθνικής Ασφαλείας για το οποίο το ΕΛΙΣΜΕ επιμένει για την σύστασή του.

Μετά από αυτό του είδους την σπουδή του πολέμου τετάρτης γενεάς θα μπορεί να μελετηθεί και η δομή των ενόπλων δυνάμεων. Να αναδειχθεί η αναγκαιότητα υπάρξεως στρατοχωροφυλακής ή χωροφυλακής και ακτοφυλακής.

Ας ληφθούν υπ' όψιν και τα εξής:

α. Η αποτροπή και εξουδετέρωση της θελήσεως επί της Ελλάδος ενός αντιπάλου ίσως δεν είναι αποκλειστικό χρέος και προϋπόθεση της κρατικής οντότητας. Μπορεί να επιληφθεί ένας όμιλος τραπεζών, μπορεί μία πετρελαϊκή εταιρεία. Μια πολυεθνική. Ο εφοπλιστικός κόσμος. Μπορεί ο οιοσδήποτε που έχει κινητήριο δύναμη το χρήμα και σκοπεύει σε περισσότερο χρήμα.

β. Οι κλασσικού τύπου επιχειρήσεις αναδεικνύουν τον στρατηγό διοικητή αλλά οι σύγχρονη έκδοση του πολέμου αναδεικνύει τις στρατηγικές ιδιοφυΐες, ανεξαρτήτως επαγγελματικής απασχολήσεως ή ειδικεύσεως.

Όσο για τις κυβερνήσεις; Καλόν είναι να διαθέτουν Ελληνική συνείδηση και σκέψη και όχι υπαλληλική, ούτε διαχειριστική ξένων συμφερόντων.

Τέλος, η εξωτερική πολιτική της Ελλάδος πρέπει να τα έχει με όλους καλά. Όχι δουλικά αλλά ισότιμα και με τα μάτια ανοικτά.